

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی عناصر داستان در مقامات حریری و مقامات حمیدی

محل انتشار:

دوفصلنامه ادبیات تطبیقی، دوره 2، شماره 4 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسنده:

علیرضا نبی لو - دانشیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

در این پژوهش، عناصر داستان های مقامات حریری و حمیدی از جهات مختلف بررسی شده است. مقامات حریری و حمیدی از جمله کتب نثر فنی و متکلف عربی و فارسی است که در داستان های آن به ویژگی هایی نظیر روایتگری و قصه پردازی، راوی، موضوع خاص و اوصاف زبانی می توان دست یافت. روایات مقامات حریری و حمیدی از نظر روایتگری با قصه و داستان های سنتی مشترک هستند و عناصر مختلف داستانی را می توان در آنها بررسی نمود که مواردی مانند موضوع، شخصیت، راوی، کنش و بنمایه های داستانی، زمان، مکان، حجم و نوع بیان روایی مقامه ها از آن زمره اند. البته خصوصیات چون محکم نبودن روابط علت و معلولی میان رویدادها، مطلق گرایی، ارایه نتایج اخلاقی، تغییر ناپذیری شخصیت های کیفیت روایت و ... را می توان به این موارد افزود. این دو اثر از نظر نوع داستانی در زمره داستان های واقعی و اخلاقی قرار می گیرند که شیوه نویسندگی آنها بر سایر اجزا مرجح است. بیان داستانی این مقامه ها هم جدی و هم طنز آلود است. در مقامات حریری شخصیت اصلی ابوزید سروجی و در مقامات حمیدی شخصیت اصلی فرد ناشناس است. راوی درون داستانی حریری حارث بن همام است، اما راوی برون داستانی در این اثر وجود ندارد راوی درون داستانی و برون داستانی در مقامات حمیدی فرد ناشناسی است کنش داستانی و بنمایه های مشترکی در سراسر مقامه های این دو اثر دیده میشود که بر اساس الگوی پراپ نشان داده شده است الگوی اصلی زنجیره بنمایه های داستان های مقامات بر اساس نظر پراپ در این فرمول دیده میشود $\alpha n 3 a 8 a a 5 b 1 b 7 d 2 d 5 e 2 e v i k 1 k 2 k 3 q w$ کلی بیان شده است مکان های مشترکی در هر دو اثر ذکر شده است داستان ها در آنجا شکل گرفته اند مقاله حاضر علاوه بر مقدمه سه بخش اصلی دارد 1- مشخصه های کلی داستان ها 2- نگرشی به ساختار و بنمایه های زنجیره ای داستان ها 3- بررسی برجسته ترین عناصر داستانی دو اثر

کلمات کلیدی:

مقامه-حریری-حمیدی-موضوع-شخصیت-راوی-کنش-زمان و مکان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/833816>

